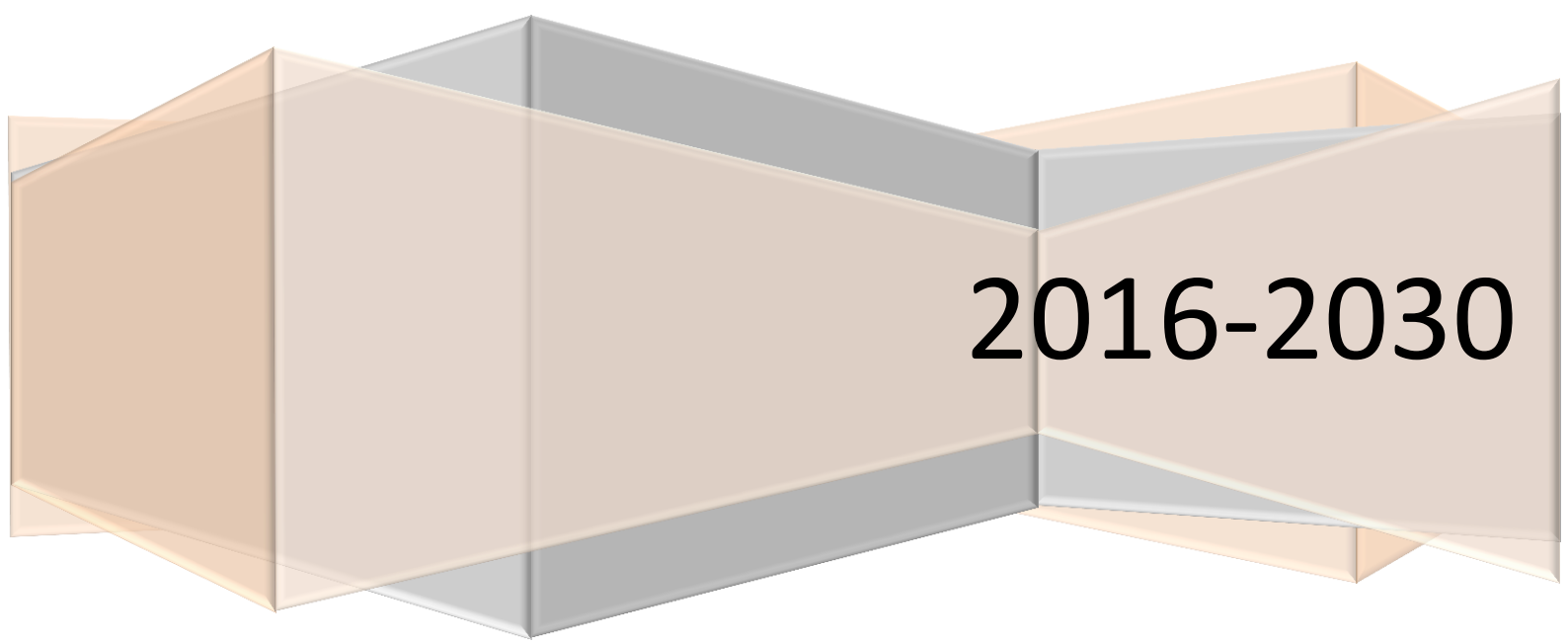

Strategi for Energnist

2016-2030

Høringsforslag godkendt på bestyrelsesmøde den 23. februar 2016

Arbejdet med strategi for Energnist

I forbindelse med tilvejebringelse af en strategi for Energnist er der lagt vægt på, at denne forankres hos ejerkommunerne – og at ejerkommuner og ansatte i Energnist har haft mulighed for at bidrage til strategiprocesen.

Strategien er således resultatet af en række møder, hvor såvel bestyrelse, forretningsudvalg, teknisk råd, faggruppe og kollegaer har kunnet kommentere på udkast og komme med input. Dertil kommer, at de kommuner, der har ønsket det, har haft mulighed for at behandle og drøfte det endelige forslag til strategi internt i kommunen.

Det er således også forventningen, at der med nærværende strategi, sammen med selskabets vedtægter, er skabt et fundament for Energnist's fremtidige virke og samtidigt et fundament for et godt og konstruktivt samarbejde mellem ejerkommuner og selskab.

Som følge af den involvering, der har været omkring udarbejdelse af strategien, hvor der er modtaget input fra en række politiske og tekniske grupper med repræsentanter fra 16 kommuner, har det været nødvendigt at sortere og prioritere i de indkomne forslag og bemærkninger.

Strategien er opbygget således, at "selskabets mission" først præsenteres efterfuldt af "selskabets visioner". Derudover indeholder selve strategimaterialet afsnit med uddybende bemærkninger omkring mængder, kapaciteter, levetidsforlængelse mv.

Strategien er udarbejdet med udgangspunkt i de gældende rammevilkår pr. 1 januar 2016 for forbrændingssektoren, hvor bl.a. den kommunale anvisningsret på al affald til forbrænding er en væsentlig parameter. Som det også fremgår af side 9 i nærværende notat pågår der arbejder omkring evt. ny organisering af sektoren, herunder overvejelser om en liberalisering af området og ophør af den kommunale anvisningsret. Udfaldet af disse arbejder kan få væsentlig betydning for Energnist's fremtidige virke. Afhængig af udfaldet vil det være relevant at optage Strategien til fornyet drøftelse.

Selskabets mission

Energnist' strategiske fundament tager udgangspunkt i selskabets vedtægter, hvor det overordnede formål er defineret:

”Interessentskabets overordnede formål er at sikre Interessenterne en tilstrækkelig forbrændingskapacitet, som til stadighed skal tilpasses i forhold til de nuværende og forventede fremtidige affaldsmængder fra borgere og erhvervsvirksomheder i Interessenternes geografiske områder.

Interessentskabet skal til enhver tid tilpasse sig og dermed være robust overfor ændringer i rammebetingelserne fra affaldsforbrændingsaktiviteter, herunder også en hel eller delvis liberalisering af området.

Interessentskabet skal fastholde lave takster for forbrænding, sikre miljømæssige gode og forsvarlige løsninger med fokus på anvendelse af bedste tilgængelige teknologi, samt udnytte energien og øvrige ressourcer i affaldet optimalt.”

Ud fra dette defineres selskabet grundlæggende mission som:

Energnist skal, med fokus på miljø og økonomi, sikre ejerne en tilstrækkelig forbrændingskapacitet, intern som eksternt.

Uddybende bemærkninger:

Ved formulering af ”mission” har nøgleordet været forsyningssikkerhed og den overordnede formåls beskrivelse jf. selskabets vedtægter. Ordet ”forbrændingskapacitet” er drøftet undervejs i processen ud fra den betragtning om det betyder, at selskabet selv skal have kapacitet på egne anlæg eller om eksternt kapacitet kan være en del af forsyningssikkerheden. Det er derfor understreget, at kapacitet kan være både intern og eksternt. Miljø og økonomi skal være i fokus, men der har været enighed om, at forsyningssikkerhed er 1. prioritet.

Selskabets visioner

Energist fremtidige virke baseres på følgende visioner:

At kunne være selvforsynet med kapacitet, herunder at sikre en høj forsyningssikkerhed via egen og/eller ekstern kapacitet under hensynstagen til pris og miljø, herunder

- **at være en stærk samarbejdspartner og aktør på energimarkedet,**
- **at forbrænde ejernes affald til nogle af landets mest fordelagtige priser,**
- **at optimere driftsanlæggene med fokus på energiudnyttelse, miljøparametre og fjernvarmeafsætning,**
- **at optimere og tilpasse logistikken til de fremtidige rammebetingelser under hensynstagen til miljøbelastning,**
- **at sikre en fortsat god arbejdsplads med mulighed for udvikling af den enkelte medarbejder.**

At medvirke til indfrielse af ejernes miljømål via dialog med ejerne om eksempelvis yderligere kvalitetssikring og sortering af modtaget affald.

At være en aktiv spiller i det landspolitiske arbejde med affaldsforbrænding.

Strategi for Energnist

Strategien opdeles i 3 dele i forhold til de overordnede visioner.

Del 1

I forhold til visionen:

At kunne være selvforsynet med kapacitet, herunder at sikre en høj forsyningssikkerhed via egen og/eller ekstern kapacitet under hensynstagen til pris og miljø, herunder ...

er strategien som følgende:

År 2016 – 2022:

Linje 2 i Kolding levetidsforlænges til udgang 2022 forudsat indgåelse af ny/nye varmeafsetningsaftaler med TreFor og/eller TVIS (alder på linje 2 i 2022: 28 år)

Overskydende mængder udbydes (årligt ca. 50.000 ton)

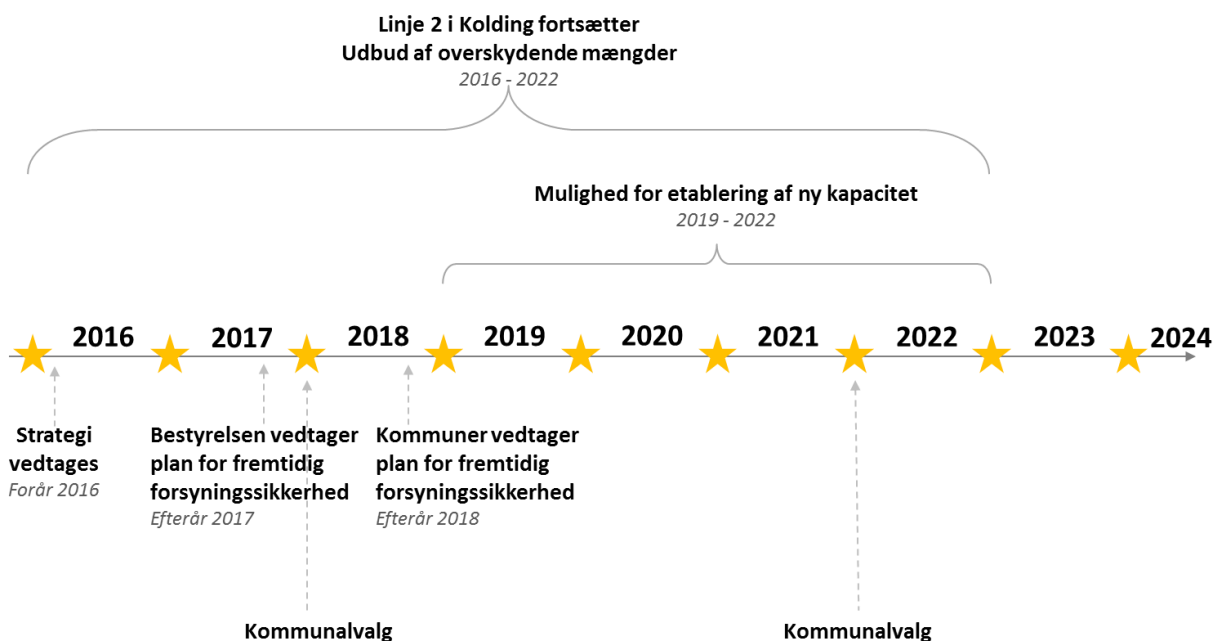
Senest med udgangen af 2018 skal kommunerne godkende en plan for sikring af den fremtidige forsyningssikkerhed. Energnist skal senest med udgangen af 2017 have planen klar til kommunal behandling. I denne forbindelse skal indgå en afklaring af selskabets opland (evt. nye interessenter).

År 2023 - 2030:

Planen fastlægges i 2018 omfattende bl.a.:

- Kapacitetsplan fra 2023 og frem
- Plan for levetidsforlængelse af Esbjerg og linje 5 i Kolding

Forløbet indtil 2023 kan illustreres som følgende:

Uddybende bemærkninger:

Mængder

Energnist sikrer, at det affald, som ejerkommunerne anviser til selskabet, kan håndteres til forbrænding. Denne opgave skal løses på kort sigt og på lang sigt, hvor denne strategi arbejder med perioden 2016-2022 som kort sigt og 2022-2030 som mellem til lang sigt.

Der er derfor lavet prognoser for de fremtidige affaldsmængder i Energnist og i Danmark, ligesom det har været relevant at se på udviklingen i tilgængelig forbrændingskapacitet.

Prognosen for affaldsmængden er baseret på Miljøprojekt nr. 1659, 2015 "Fremskrivning af generering og behandling af affald, Frida 2015". Miljøprojektet opererer med 2 modeller:

- fremskrivning uden Ressourcestrategiens initiativer (BAU – business as usual)
- fremskrivning med Ressourcestrategiens initiativer

Uanset, hvilken af ovennævnte modeller, der benyttes, forventes en stigning i affaldsmængderne til forbrænding. I arbejdet med strategien for Energnist er det valgt at fokusere på det scenario, hvor Ressourcestrategiens målsætninger nås.

Med det udgangspunkt forventes mængdegrundlaget i Energnist at blive som følgende:

2016 – 2022: 460.000 ton faldende til 423.000 ton pr. år som følge af aftale udløb med Vejen og Tønder Kommuner

2022 – 2030: 423.000 stigende til 450.000 ton pr. år

Kapacitet og kapacitetsbehov

Energnist råder i 2015 over en samlet forbrændingskapacitet på årligt ca. 375.000 ton ved nuværende brændværdier på affaldet og en forventet rådighedstid på anlæggene på ca. 8.000 timer. Kapaciteten er fordelt på 3 linier som følgende:

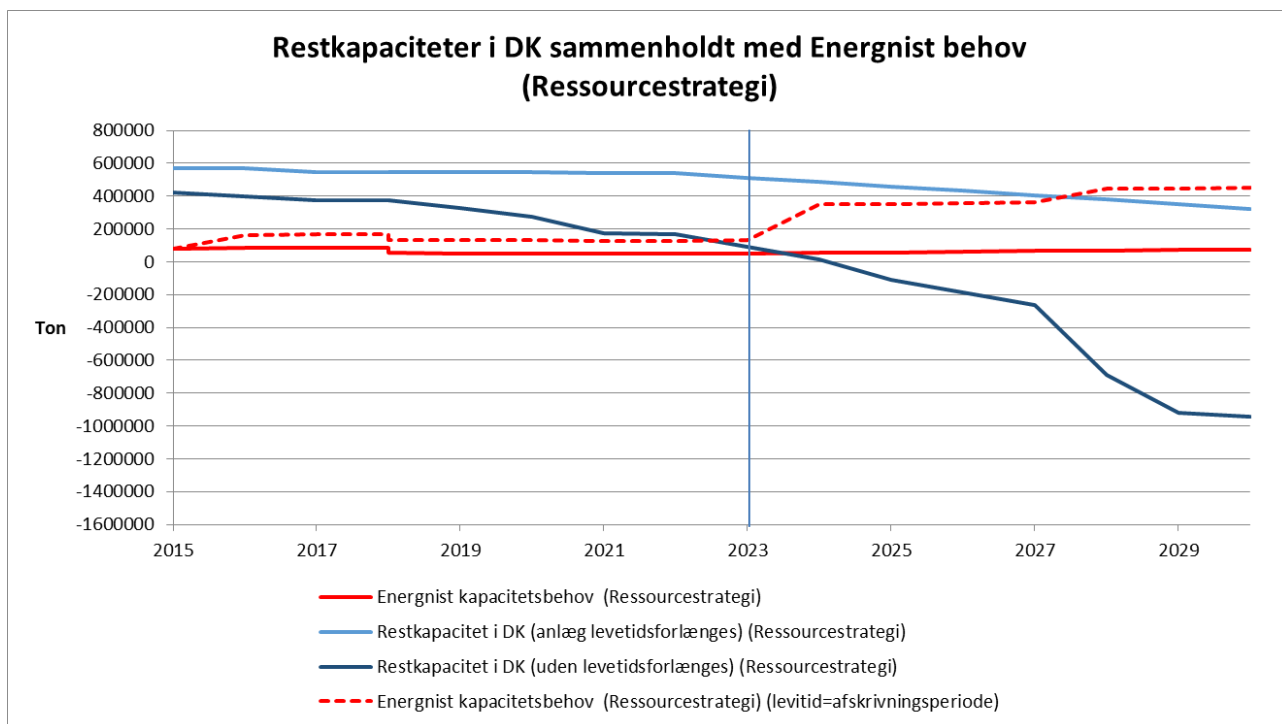
Kolding Linje 2:	80.000 ton/år etableret i 1994
Esbjerg:	215.000 ton/år etableret i 2003
Kolding Linje 5:	80.000 ton/år etableret i 2007

For alle linjer gælder, at afskrivningsprofilen har været/er 20 år, hvilket betyder, at linje 2 i Kolding er fuldt afskrevet.

Ved at sammenholde Energnist's kapacitet med årlige mængder ses det, at Energnist i dag og i årene frem mod 2030 har behov for afsætning af ca. 50.000 ton/år til eksterne anlæg under forudsætning af, at rammevilkårer fastholdes og at Energnist fastholder nuværende kapacitet enten ved levetidsforlængelse eller ved etablering af erstatningskapacitet.

Miljøstyrelsen har i forbindelse Ressourceplan for affaldshåndtering, vejledning nr. 4 2014 opstillet prognoser for udviklingen i den danske forbrændingskapacitet. Antagelsens 2 yderpunkter er, at al nuværende kapacitet videreføres, eller at kapacitet nedlukkes når den er 30 år gammel.

I det følgende diagram er illustreret restkapaciteterne i Danmark baseret på Miljøstyrelsen opgørelser for det scenario, hvor Ressourcestrategiens mål nås. Restkapaciteterne er sammenholdt med Energnists forventede overskydende affaldsmængde:

Som det fremgår af diagrammet er Energnists forsynings sikkerhed i høj grad afhængig af, hvordan de øvrige forbrændingsejere agerer i forhold til levetidsforlængelser og etablering af erstatningskapacitet eller indførelsen af alternative behandlingsmetoder, som ikke er medtaget i Miljøstyrelsens prognoser for mængdeudvikling på forbrændingsområdet. Derudover har Energnists egne valg i forhold til levetidsforlængelse afgørende betydning. I årene 2023 – 2024 kan afsætnings situationen blive udfordret.

Varmeafsætning

Energnist har varmeafsætningsaftaler med TreFor (Kolding), TVIS (Trekantområdet) og DINForsyning (Esbjerg). Aftalerne omkring varmeafsætning er et afgørende forhold i forbindelse med affaldsforbrændingen. TreFor har opsagt varmeafsætningsaftalen med vedr. Energnist Kolding med udgangen af 2017. Forhandlinger og indgåelse af ny varmeafsætningsaftale med enten TreFor og/eller TVIS er afgørende for fremtidige affaldsforbrænding på Energnist Kolding og udfaldet er således også væsentligt i forhold til den fastlagte strategi.

Del 2

I forhold til visionen:

At medvirke til indfrielse af ejernes miljømål via dialog med ejerne om eksempelvis yderligere kvalitetssikring og sortering af modtaget affald.

er strategien som følgende

År 2016 - 2017

Behov for og krav til yderligere sortering af modtaget affald afklares inden 2018. Dette sker bl.a. ved involvering af relevante myndigheder, ejerkommunerne og under hensyntagen til gældende affaldsplaner.

Uddybende bemærkning:

Regeringen udsendte i maj 2014 "Danmark uden affald – ressourceplan for affaldshåndtering 2013-2018". En væsentlig målsætning i ressourceplanen er at øge genanvendelsen af affald fra husholdninger.

Specielt er der fokus på papir, pap, metal, plast træ og madaffald. Her fastlægges en målsætning om, at der skal genanvendes 50 % i 2022.

Ejerkommunerne har via deres affaldsplaner opstillet mål og løsningsmodeller for, hvordan Ressourcestrategien mål nås. Energnist kan medvirke til at understøtte kommunernes opgave ved f.eks. at bidrage med feedback vedr. leveret affald.

Det er af væsentlig betydning for Energnist at kunne indregne effekten af den øgede udsortering bl.a. i forhold til brændværdi.

Miljøstyrelsen, der er godkendelses- og tilsynsmyndighed på Energnist's forbrændingsanlæg, har iværksat en revurdering af de nuværende godkendelser. Et af vilkår, som Miljøstyrelsen arbejder med at ensrette på de danske forbrændingsanlæg, er kravene til kvalitetskontrol på modtaget affald.

Del 3

I forhold til visionen:

At være en aktiv spiller i det landspolitiske arbejde med affaldsforbrænding.

er strategien som følgende

År 2016 - 2017

Energist bestyrelsesmedlemmer er i indeværende valgperiode repræsenteret i bl.a. følgende relevante organisationer:

Dansk Affaldsforening
Dansk Fjernvarme
KL

I 2016-2017 skal der arbejdes med Energists overordnede holdninger i forhold til rammerne for affaldsforbrænding i Danmark. Det skal sikres, at Energist på udvalgte områder taler med én stemme med henblik på størst mulig gennemslagskraft.

Uddybende bemærkning:

Nedenstående er beskrevet temaer, som vurderes at være relevante for Energist at have en holdning til:

Sektorens organisering

I en længere årrække er der arbejdet med en ny organisering af forbrændingssektoren. Hovedformålet er, at finde en organisering, der sikrer indfrielse af de beregnede potentialer for sektoren. Senest er forholdet medtaget i Regeringens vækstpakke fra 2013, hvor der skal indhentes 200 mio. kr. senest 2020.

Arbejdet med organisering har koncentreret sig om en fuld eller delvis liberalisering af området, hvor Dansk Affaldsforenings indspil til drøftelser har været en model "Frit erhvervsaffald".

I oktober 2015 er rapporten "Moderniseret regulering i fjernvarmesektoren" udarbejdet af en tværministeriel gruppe præsenteret. Denne indeholder bl.a. forslag om benchmarking i fjernvarmebranchen, herunder også i forhold til affaldsbaseret varme.

Idet affaldsforbrænding er meget investeringstungt, er det i forbindelse med en evt. omorganisering af sektoren relevant at have fokus på, at nuværende gunstig finansieringsmulighed via kommunekredit, fastholdes.

Jf. Energist's vedtægter er formålet at sikre forbrænding af det affald, som ejerkommunerne definerer som forbrændingseget og sikre, at det sker til konkurrencedygtige priser. Derfor er hele organiseringen af sektoren særdeles relevant og det er vigtigt, at en eventuel ny organisering også tager hensyn til de særkender, som Energist samarbejdet har, f.eks.: kun varmeleverance til en begrænset andel af "affaldsleverandørerne", transportsolidaritet, omlastning m.fl.

Afgifter: *Energiafgifter har stor indflydelse på prisdannelsen på det affald, der skal forbrændes og afgiften sikrer i en vis grad et incitament til øget udsortering af genanvendelige affaldsfraktioner.*

Afgifterne har imidlertid også stor indflydelse på varmeprisdannelsen. Afsætning af varme fra affaldsforbrænding er et væsentligt indtægtsgrundlag. Prisen på affaldsvarmen dannes ud fra den laveste

pris af enten varmeprisloftet, substitutionsprisen eller den omkostningsbestemte pris. Den udvikling der ses i øjeblikket er, at de kulbaserede værker ombygges til værker, der fyrer med VE-brændsler (flis, piller, halm) hvilket betyder, at varmen ikke pålægges afgifter. Dette kan sætte prisen på varme fra affaldsforbrænding under pres.

De store affaldsforbrændingsanlæg er i dag omfattet af CO2 kvote ordningen og på Energnist's anlæg måles vha. kulstof-14 metoden andelen af fossil brændsel. Målinger viser, at 50-55 % af den energimængde, der indfyres er fri for fossil CO2, og kan dermed sidestilles med øvrige biomassebaserede brændsler. Et sigte kunne være at arbejde for en ligestilling i forhold til afgifterne ved forbrænding af brændsel uden et indhold af fossil CO2. Muligheden eksisterer i nogen grad i dag via biomassebekendtgørelsen. Ordningerne er imidlertid ikke umiddelbart implementer bare i praksis.

CO2-kvotering

Energnist's forbrændingsanlæg er begge af en størrelse, der betyder, at de er omfattet af CO2-kvotering jf. ovenstående. Derfor måles andelen af fossil CO2. Niveauet af fossil CO2 er typisk i størrelsesordenen 50 kg/GJ. Mindre forbrændingsanlæg har mulighed for at benytte sig af en standard CO2 faktor på 37 kg/GJ. Idet affaldssammensætningen i Energnist formentligt ikke adskiller sig markant fra affaldssammensætningen andre steder, kan det give anledning til overvejelse, om standardfaktoren er retvisende, alternativt om målingerne er retvisende, herunder bl.a. de antagelser omkring baggrundsværdi af fossil CO2 der er gjort.

Til trods for, at affaldsforbrændingsanlæggene er omfattet af CO2 kvotering, skal der fortsat betales CO2-afgift. En omlægning af denne "dobbeltskatning" har tidligere været drøftet.

Import/eksport af affald: Der er et fungerende internationalt marked for handel med affald til energiudnyttelse. Der importeres således op mod 0,25 mio. ton forbrændingseget affald til Danmark fra primært Storbritannien. Prisen på det importerede affald er i høj grad styret af stadigt stigende deponeringsafgifter i afsenderlandene og resultatet er, at affaldet kan betale en stadigt stigende pris til de danske forbrændingsanlæg. Denne import ses i nogen grad at være regulerende for prisniveauet, som Energnist skal betale på eksterne anlæg.

Der eksporteres en del træaffald fra Danmark til bl.a. Tyskland, hvor affaldet nyttiggøres ved forbrænding. Denne eksport er i høj grad styret af de danske energiafgifter, der er omtalt tidligere. Forholdet omkring import/eksport er et væsentligt emne i forhold til fremtidig planlægning af dansk forbrændingskapacitet.